Ao. 1830.

BREDASCHE COURANT.

Woensdag den 2 Junij. No. 44.

BLIJEN INGEZEGELD ZEGELEN

De prijs der Courant is, door het geheele Koningrijk, franco per post, in 't jaar f 9:00, half jaar f 4:50, quartaal f 2:25.

Alle Inzendingen van Brieven, Advertentien, enz., geschieden aan de uitgevers dezer, welke laatsten men verzoekt op Zegel te stellen.

De Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Braband herinneren, dat deze de Besturen der Steden en Gemeenten in deze Provincie, alsmede alle verdere Kollegie en Ambtenaren binnen dezelve, hetzij [illegible]

[illegible] Ten ; opdat niemand dienaangaande onwetenheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 29sten *Mei* 1830.

DE ROY, Vt.

De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

[illegible] memorien of declaratien, achtervolgens de Wet van 8 November 1815, No. 36, met den laatsten der aanstaande maand junij finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene meer zullen kunnen worden aangenomen, en noodigt hen mitsdien uit, om, vóór dat dezelve aan het Ministeriel Departement of andere Autoriteiten, dien het behoort en daar zulks gebruikelijk is, in te zenden, zonder daartoe den diterlijken termijn, bij de Wet gesteld, af te wachten; met observatie aan de Besturen, Kollegien en Ambtenaren, die dit zoude mogen aangaan, dat zij personeel in hunne kwaliteit aansprakelijk zijn voor het niet ter bepaalder tijd inzenden van alle reclamatien, welke zij ambtshalve behboren te doen, of die hun door hunne onderhoorigen, ter verdere verzorging, ter hand gesteld of toegezonden moeten worden.

's Hertogenbosch, den 11den *Mei* 1830.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. L. VAN DER BURGHERDE.
Ter ordonnantie van dezelven,
DE VOOGHT, *l. G.*

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Stad Breda, ontvangen hebbende schriftelijke kennisgeving van den Arrondissements-Yker binnen deze Stad, N. Pruimboom, dat door hem, van den 7den tot en met den 25sten Junij aanstaande, in het Yk-lokaal op Stads Erve, achter het Stadhuis, dagelijks (uitgezonderd Zon- en Feestdagen), van 's morgens negen tot half twaalf, [illegible] Herijking van alle de in den jare 1829 en vroeger geijkte Lengtematen, Inhoudsmaten en Gewigten.

Brengen zulks ter kennisse der Ingezetenen, met aanmaning, om aan hunne verpligting ten deze, gedurende gemelden tijdruk te beantwoorden, onder observatie, dat de toegang tot gezegde Yk-lokaal niet anders dan langs de straat van Stads Erve, uitkomende in de St. Annastraat, zal mogen plaats hebben, en met waarschuwing verder, overeenkomstig art. 13 der ordonnantie van Hun Edel Groot Achtb. Heeren, Gedeputeerde Staten der Provincie NoordBrabant, van den 4den Mei 1830, litt. L. L., Afdeeling van Politie (Provinciaal Blad No. 73), dat elk, die, na den 1sten September aanstaande, in den handel, Lengtematen, Inhoudsmaten of gewigten mogt gebruiken, welke van het merkteeken der herijking van dit jaar niet zijn voorzien, zal geacht worden, zich van ongeoorloofde Maten en Gewigten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en penaliteiten, bij de wetten, tegen het gebruik van zoodanige Maten en Gewigten vastgesteld.

Gelasten voorts een iegelijk, voor zoo veel hem aangaat, zich mede overeenkomstig den verderen inhoud van gemelde ordonnantie, voorkomende in de Bredasche Courant van den 12den en 15den Mei 1830, No. 38 en 39, te gedragen, zullende, door den Kommissaris van Politie en zijne Agenten, op de naleving der verordeningen, omtrent het metriek stelsel van Maten en Gewigten, ten stipsten worden gevigileerd.

Breda den 28sten *Mei* 1830.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUIKES.

AFKONDIGING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Breda, gezien de missive van den Controleur binnen deze Stad, van den 26sten Mei 1830, No. 125, gezien art. 96 der wet van 28 Junij 1822 (Staatsblad, No. 15), maken bij deze aan alle ingezetenen dezer Stad bekend, dat het 2de supplementair kohier, lett. C, der bij voorschreve wet vastgestelde belasting op het personeel, op den 24ste Mei 1830, door den Heere Gouverneur is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven, zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag verpligt zijn, dien, invoege als daarbij, in overeenkomst met art. 96 der wet, zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hunnen aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbeld van hetzelve, kosteloos, ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgaven of met de plaats gehad hebbende tauxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van één maand, na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

NEDERLANDEN.

Breda, — 31sten Mei.

Prins *Albert van Pruissen*, welke, even vóór het vertrek van H. H. M. M. en van H. K. H. prinses *Marianne* uit 's Gravenhage naar het Loo, in eerstgemelde plaats was aangekomen, heeft de koninkl. familie derwaarts vergezeld. Daar wordt algemeen gezegd, dat het hooge huwelijk, in de maand September aanstaande, binnen de residentie 'sGravenhage zal gevierd worden.

—In aanmerking nemende, dat, overeenkomstig het gevoelen, in de afdeelingen der 2de Kamer, het ontwerp van wet op het onderwijs is ingetrokken, en willende, bij wijziging der bestaande verordeningen, het daaromtrent, in onderscheiden gedeelten van het Rijk, bestaande verschil, ten aanzien van sommige bepalingen, doen ophouden, en aan de beginselen van vrijheid nopens het onderwijs, onder de hoodige voorzorgen, meerdere ruimte verleenen, en verlangende tevens den voortgang van het lager onderwijs meer en meer te bevorderen, heeft Z. M., op den 27sten der afgeloopen maand, na den raad van state gehoord te hebben, een besluit genomen, waarvan de bepalingen bewijzen, hoe zeer Z. M. gezind is, om alle zijne onderdanen, zonder onderscheid, genoegen te geven. Wij zullen, ten bewijze hiervan, slechts eenige weinige bepalingen uit dat besluit, hetwelk reeds in onderscheiden nieuwspapieren is opgenomen geweest, overnemen.

De autorisatie, tot het oprigten van lagere scholen vereischt, zal voortaan, in de steden, zoo wel als in de gemeenten, door de plaatselijke besturen verleend worden, onder goedkeuring der Gedeputeerde Staten.

De tusschenkomst van het departement van binnenlandsche zaken zal zich voortaan bepalen tot de onderwijzers-posten, waaraan eenig inkomen van 'slands wege is verbonden en dan nog slechts in de gevallen, wanneer er, bij de daarin bestaande ambtenaren of besturen, verschil van gevoelen, enz. mogt ontstaan. In ieder ander geval is deze bemoeijing aan den Gouverneurs der provincien opgedragen.

De schoolopzieners plaatsen zullen, op voordragt van de provinciale commissie van onderwijs, door den minister van binnenlandsche zaken worden vervuld.

Alomme, zoo veel mogelijk, zal gezorgd worden, dat er gelegenheid voorhanden zij, om aan de jeugd van alle standen der maatschappij een behoorlijk lager onderwijs te doen erlangen, bij bekwame onderwijzers en in ruime, wel ingerigte scholen.

Aan de Gedeputeerde Staten en aan de plaatselijke besturen wordt opgedragen de zorg voor een behoorlijk godsdienstig onderwijs, en vooral die van te waken, dat men zich in de scholen van geen boek bediene, hetwelk iets bevat, dat strijdig is met de maatschappelijke orde, of met de zeden, of wel, *dat aan de eerbied voor andere der gezindheden, tot welke de kinderen behooren, schade zou kunnen geven.*

Ieder Nederlander, die de noodige kundigheden zal hebben opgedaan, *zonder onderscheid, waar of bij wie hij die zal hebben verkregen*, zal toegelaten worden tot het afleggen der vereischte examens en het verkrijgen der getuigschriften of graden, om in de onderwerpen van het middelbaar of hooger onderwijs onderrigt te geven; vreemdelingen hebben 's konings verlof daartoe noodig.

De wijze, op welke opgemelde examens zullen worden afgelegd, zal nader bepaald worden.

Daar wordt geene verandering toegebragt aan de bestaande bijzondere bepalingen, *ten aanzien van instellingen, hoofdzakelijk bestemd, om jongelingen tot den geestelijken stand op te leiden.*

De besluiten van den 14den en 14den Augs. 1825 worden ingetrokken, enz.

— De Eerste Kamer der staten-generaal heeft verleden week hare zittingen dagelijks voortgezet, en heeft, in die van den 27sten en 28sten dezer, de navolgende bij de Tweede Kamer aangenomen wetten bekrachtigd, als: die, wegens verdeeling des Rijks in kantons-gerechten en arrondissements- regtbanken, enz.; die, houdende nadere bepalingen der grensscheidingen tusschen Zuid-Braband en Luik; die, houdende het Wetboek van Strafregt en eindelijk die *ter beteugeling van hoon en laster.*

— De ridderschap dezer provincie Noord-Braband heeft onlangs tot haren voorzitter, in plaats van wijlen den heer *M. Bouwrier*, gekozen jonkhr. *J. D. van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende.* Vervolgens zijn in die vergadering toegelaten de jonkheeren *W. H. van Thye Hannes*, wethouder van 's Bosch, *J. F. de Kuyper*, te Vlaardingen, beide onlangs door Z. M. tot den adelstand verheven, en jonkheer *de Millet van Coehoorn*, kapitein bij de rijdende artillerie.

— De gouverneur-generaal *van den Bosch* was, volgens brieven van Batavia, op den 2den Januarij dezes jaars, in volmaakten welstand aldaar aangekomen, en burggraaf *Du Bus de Ghisignis* had zich, den 6den Februarij daaraanvolgende, aan boord van het fregat *Bellona* ingescheept. De luitenant-generaal *de Kock* zou, op verzoek van den nieuwen gouverneur, nog eenigen tijd op Java verblijven. De onderwerpingen in de vorsten-landen gingen voort. Maar waar *Diepo-Negoro*, en de weinige hem nog getrouw gebleven opperhoofden, zich schuil hielden, bleef, in weerwil van alle pogingen tot ontdekking, nog onbekend.

— De *Courrier des Pays-Bas* verzekert zijne lezers aan, dat het gouvernement der Nederlanden veelvuldige, doch vergeefsche pogingen gedaan heeft, om het fransch bestuur tot het weigeren van eene schuilplaats aan de roerzieke leden, die onlangs door het gerecht veroordeeld zijn, over te halen. Zoo dat waar was, moest de *Courrier* het ten minsten niet publiek maken, want zulks zou duidelijk bewijzen, dat de heeren *de Polignac* en *Peyronnet* den heer *de Potter* voorstaan en geenszins met de nederlandsche regering in hetzelfde gevoelen zijn. Is zulks dan nu de meening van den *Courrier* geworden en bekent hij eindelijk, dat zijne vrienden en beschermers hunne toevlugt in de armen der Congreganisten genomen hebben? — Het gouvernement der Nederlanden, de *Courrier* moge daarvan zeggen wat hij wil, vervolgt de schuldigen tot zijnent en bemoeit zich verder niet met hen, zoodra zij over de grenzen zijn.

— Het *Journal de Gand* had ergens gezegd, dat de heer *de Stassart* tegen alle de wetten stemde. De *Courrier* valt deswegens dat blad aan, zeggende, dat de geachte baron voor de belasting op de koffij had gestemd. Dat is zoo, maar alleen omdat Z. Ed. in *le Catholique* gelezen had, dat het ministerie zelf had gewenscht, dat de wet verworpen mogt worden; juist toen wilde de heer *de Stassart* dezelve aangenomen hebben. Zijn *voor stemmen*, was dus eigenlijk een *tegen stemmer.*

Van den 1sten Junij.

Indien wij wel onderrigt zijn, heeft de fransche ambassadeur, te Brussel, zaturdag ll., geweigerd, zijn *visa* [illegible] van de gebannenen *de Potter, Tielemans, Barthels en* [illegible] te stellen, en zijne weigering gegrond op het bevel, dat hij deswegens van het fransch gouvernement ontvangen had.

(le National.)

Omtrent bericht van den *National* schijnt zeer echt te zijn; nummers de *Courrier des Pays-Bas* hult twee kolommen lang, zoo bijna, dat er een steenen hart door bewogen zou worden. Waar zullen die arme menschen nu blijven? — Zullen zij naar Engeland gaan? Maar zij verstaan de taal niet; het is er zulk een [illegible] ren, en de heurs van drie vierde hunner is zoo bitter plat. Naar Pruissen, naar Duitschland, naar Italie? — Maar als vrijstaten hen verstoten, welke hoop kunnen zij dan hebben van ontvangen te zullen worden in landen, waar achterdochtige regeeders de heiligste rechten van den mensch miskennen, of zelfs waarborg laten? — Naar Amerika? Maar dat bestrijdt de doctrinaire *de Potter.* (zoo laat zich deze zeer gewone Wedhuwe sedert eenigen tijd noemen), enz. — Zoo hult de *Courrier*, maar somt tevens de gelden op, welke reeds aan het bureau van *den Catholique* ingekomen zijn: *E. V.* heeft *f.* 14-½ gegeven; *C. f.* 10; *D. f.* [illegible] enz. enz. — alle de INITIALEN, zoo veel als er ook in het Alphabeth gevonden geworden zijn, hebben sommen gegeven, om de geliefde bannelingen buitenlands deftig te onderhouden, ja zelfs in onderscheiden van de voornaamste steden dezes koningrijks zijn inteekeningen te dien einde geopend — Wat mooi dan! Hoe kunnen de vrienden dan ooit gebrek lijden? Het is waar, de *Courrier* vergeet te zeggen, in welke steden deze inschrijvingen geopend zijn. Het is waar, onder alle die A. B. C. D. is niet een naam van eenig mensch, en dus zou al dat gegeef wel eens bouha kunnen wezen. — Maar neen, onder alle deze donatarissen vinden wij *een' Gasconjer!!*

— Een fransch dagblad, *l'Auxiliaire Breton*, meldt, dat de herhaalde brandstichtingen, welke Normandie teisteren, in Bretagne begonnen zijn. Een jongen van 14 jaren heeft zich zelven als stichter van zes mijlen brand aangegeven en beleden, dat hij vrij zware geldsommen daarvoor ontvangen had van lieden, welke hij echter niet kon noemen. Wij hebben, in ons vorig nommer, gezien hoe het *zeer verlichte fransche dagblad l'Apostolique* dezen geesel aan duivels-kunstenaarijen toeschrijft. Dat blad gaat thans nog een stapje verder en geeft de schuld van alle misdaden, die er gepleegd worden en van welker verhalen [illegible] bladen vol zijn, aan de *godverloochenende geesten, aan de libertijns, aan de leden der Kamer, der van de Tribune spreken, aan de professoren der hooge scholen*, aan de *protestantsche leeraars* en *aan de vrijmetselaars.*

— Volgens de Engelsche berigten van den 30sten hadden de teekenen van de ziekte des konings geene verandering ondergaan. Z. M. had echter den vorigen nacht gerust doorgebragt; de te Londen in omloop zijnde geruchten van eene verandering in het ministerie vonden weinig geloof.

De bisschop van Lincoln is benoemd tot gouverneur der jonge prinses *Victoria Alexandra*, welke eenmaal door britschen troon moet bestijgen.

WETENSCHAPPELIJK BERIGT.

FRAGMENTEN UIT HET DAGBOEK EENS REIZENDEN.

(Onuitgegeven.)

TIENDE BRIEF. Brussel den [illegible]

Mijne bevriende lieden hadden mij naar deze fraaije [illegible] residentie geroepen en met weerzin verliet ik voor eenigen tijd eene stad, alwaar ik zoo vele kennissen had aangetroffen, waar ik [illegible] genoegelijk uur in beschouwen en denken had doorgebragt. [illegible] overtuiging van mijnen tijd te Luik goed besteed te hebben, [illegible] mijn *corpus* en goederen aan de zorg des [illegible] landen. Vrijtag liet ik voenen, ongespeeld over [illegible] gemoeten gaan, en was over deze eerste *oculaire inspectie* [illegible] meest voldaan. Drie heeren, eene *dame*, een schootshondje, met welks naam ik dadelijk bekend werd *(Azor)*, en mijn persoontje, maakten het redelijk en onredelijk gedierte uit, dat zich in de *berline* reeds had te zamen gepakt. Een diepe stilte heerschte onder mijne reisgezellen, bij den [illegible] konden [illegible] tegen op den weg, die over Tongeren naar Brussel leidt. Deze stilte eerst werd afgebroken toen de wagen [illegible] Tongerlo stond wederom had aangehouden, [illegible] *Voilà hors de barrière.* Een [illegible] zucht door de [illegible] werd uitgestroomd. Het kon niet missen of aller oogen [illegible] het *remarquable dier* gevestigd en een [illegible] stroomde mij op den tong, die ik om niet in luchten uit te barsten, meest binnen houden. Deze uitroep had evenwel onze nadere kennismaking [illegible] zoodat *Azor* de aanleidende oorzaak werd van een levendig en onderhoudend gesprek. Met regt verdiende dus ook *Azor* in lofrijke aanmerking te komen, ware het niet dat ik sedert zoo vele *staatkundige heffingen* zich bij [illegible] [illegible] en *gebruiken* [illegible] eene zekere afkeer van [illegible] soort *honden* [illegible]

Mijne reisgenoten behoorden [illegible] der zuidelijke provincien [illegible] en ik [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en de vrouw van eenen officier te zijn, die in eene van [illegible] delijke provincien in garnizoen lag. Alle deze berigten had ik [illegible] detom aan *Azor* te danken, en had daarmede reeds het onderwerp gevormd, mijne opmerkingen al reizende voort te zetten. Ik wendde mij dus in het gesprek met voornemen, om [illegible] mijnen voordele te doen wenden. [illegible] zit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

schien te verwachten, mij vragende of ik mij lang aldaar had opgehouden. Op mijn dit woord, dat mijne bezigheden en andere omstandigheden zulks niet toegelaten hadden en dat ik alleen een *snoepreisje* gedaan, om het zuidelijk gedeelte van ons rijk, als ook het *industrie-wezen* aldaar, te leeren kennen, — zeide hij: » Dan » hebt gij voorzeker twee maanden noodig gehad, om alles te zien, » wat de provincie Luik oplevert," hetwelk ik beantwoordde met een verhaal van hetgeen ik gezien en van den tijd, dien ik daartoe besteed had. — » Alhoewel dit nog zeer weinig is, in vergelijking van al hetgeen gij nog niet gezien hebt, zult gij toch » evenwel hebben opgemerkt, dat het *industrie-wezen* bij ons » eene hoogte bereikt heeft, die weinig meer te wenschen over » laat, en hiertoe heeft voorzeker het gouvernement veel bijgedragen. Vele mijner stad- en land-genooten (hij was uit Kortrijk) » zagen, dus ook met ongenoegen, de zwartste ondankbaarheid in » de meeste onzer zuidelijke nieuwsbladen doorstralen, die zich, » zoo valschelijk, als de tolken onzer gevoelens hebben voorgedaan; » terwijl zij niets anders waren dan de werktuigen van een klein, » doch gevaarlijk gedeelte onzer [illegible] » Koninge onzer [illegible] die [illegible] goed ter » faam [illegible] hebben zich laten verblinden door eene *schoon » schijnende* [illegible] zich hiervan gouden bergen belovende. » En wat moet er, onvermijdelijk, uit deze zoogenaamde *Union* » voortvloeijen: niets dan *ouderwijving* van de godsdienst onzer » vaderen; want alhoewel ik slechts een eenvoudig fabrikant ben, » en mij weinig met staatsaangelegenheden bemoei, zoo zie ik » toch in, dat onze geestelijkheid *les dindons de la farce* zullen » zijn. — Zoodra de *philosophen* zich hare aangelegenheden be» hartigen, dan heeft *er de duivel zijnen staart ingestoken.* » Beide partijen gelooven echter elkander wederkeerig te bedriegen » en *rira bien qui rira le dernier.*"

Deze laatstgezegde woorden waren genoegzaam, om mij het terrein te leeren kennen, want aan de overige opmerking, dat er weinig *opposition* in onze kleine *reizende kamer* bestond. —

Hij vroeg mij nu naar de *ijzer-fabricatie* in deze provincie, geloovende, dat hier zeer veel ijzer als in Engeland uit de ertsen werd gewonnen. Hebbende hem echter het tegendeel, met hem onderzoekende omtrent dat bij, over dit onderwerp, een belangrijk boekje in het tijdschrift *Annales des mines*, 2de en 3de livraison van het jaar 1829, kon vinden, waarin hij zoude zien, dat er, in het jaar 1826, in het gezegde koninkrijk [illegible] 374 ovens bestonden, waarvan er toen ter tijd [illegible] in gang waren. Die gezamentlijke ovens [illegible] het ijzer [illegible] waarvan [illegible] in Schotland, 100 [illegible] in het overige gedeelte van Engeland, 50 in Wallis en 2 in Ierland. De jaarlijksche [illegible] bedroeg 600,000 tonnen (ieder ton [illegible] Ned. pond). Daarvan waren 89,426 tonnen [illegible] van de tweede en 339,664 van de vijfde [illegible]. — Staffordshire brengt hiervan niet alleen het meeste, maar ook het beste ijzer voort. De ijzer-ertsen leveren aldaar (tusschen de 20 en 45 % ijzer en worden zoodanig gemengd, dat, voor het roosten, een gemiddeld van 30 tot 35 % duurt, bij het laden der ovens, 40 tot 44 % opbrengen. In Zuid-Wallis worden bij de ertsen de *koolzure bloedsteen (Hematite)* uit [illegible] verkregen, [illegible] na het roosten, somwijlen [illegible] tot 55 %.

[illegible] ijzer-ertsen, de brandstof, en den [illegible] bijeen, zoo als bij ons te lande ook hier en daar [illegible]. v. te bevinden.

Zie tweede en derde blad.

[illegible] LOOP.

De hooge ovens zijn, in Engeland, bijna overal op dezelfde wijze gebouwd en ingerigt, omdat zij meestentijds met een en dezelfde ertsen en brandstoffen geladen worden, namelijk steenkolen en *cooks*. Men heeft aldaar ook bespeurd, om het ijzer door de zwavelden vuur (door-koken) uit de ertsen te smelten, welke proef, zoo het schijnt, met een goed gevolg is bekroond.

In Staffordshire [illegible] de [illegible] en het uitgesmolten ijzer voor [illegible] in Wallis op 37 tot 42 guldens.

Ook bezigden de Engelschen meer [illegible] en wenden meer moeite aan, om goed [illegible] te leveren; den [illegible] ongeroosten, die nog veelal uit [illegible] bestaan, bij hen onder [illegible] ontzwaveling een zeker [illegible] *Rampert*, in den aanvang van [illegible] een *patent* [illegible] eene nieuwe door hem uitgevondene manier, om een goed en zuiver [illegible] zelfs [illegible] ertsen te trekken; — namelijk door [illegible] voeging van twee deelen *zout* [illegible] deel *potasch* op [illegible] Het ijzer van [illegible] slechte

[illegible] de zuivering ovens (*fineries*) bedraagt dit ongeveer 7 Ned. ponden van dit mengsel per ton ijzers

heedanigheid, kan, door hetzelve met dit mengsel, bij eenen hoogen graad van hitte, in aanraking te brengen, zeer verbeterd worden.

Is het ijzer in den vorm van holle pijpen, zoo als geweerloopen, dan brengt men dit mengsel in het holle gedeelte, en laat dezelve, naar gelang van de hoedanigheid van het ijzer, korter of langer aan de roodgloeihitte bloodgesteld, waardoor aan het ijzer meer taaiheid wordt medegedeeld. — Het is mij echter niet ter kennisse gekomen, dat men dit middel tot nog toe hier te lande heeft aangewend.

Deze en meerdere zaken, die ik mijnen reisgenoot mededeelde, en waarbij ik dikwerf in de gelegenheid was, hem over den gunstigen invloed, die het gouvernement op het industrie-wezen in het Zuiden uitoefent, te spreken, brengt hem op het denkbeeld, dat ik aan het ministerie van de *nijverheid* verknocht was en eene *industrieele reis* voor het gouvernement deed. Hoewel ik eenen zoodanigen maatregel, vooral in den tegenwoordigen tijd, van het grootste belang beschouw, en geschikt acht, om vele misleide menschen over den waren toestand van ons rijk der oogen te openen, zoo verklaarde ik hem, dat ik [illegible] voor zulk eene hooge roeping geene genoegzame kennis bezat, en dat [illegible]

Op dat oogenblik begon *Azor* verschrikkelijk te *keffen*, er kwam dus *opposition* in onze kleine kamer. Het scheen mij, om die reden, verstandig toe, te zwijgen, dewijl tegen zulk *muzijk* het weinigen *lang* kunnen uithouden. Ook hondigde de *conducteur* ons, bij het openen van het portier aan, dat wij te Tongeren waren, waarop ik onze *dame* aankeek, verwachtende eene minzame danspraak van *Azor*.

(*Het vervolg in een volgend nommer.*)

MARKT-PRIJZEN

DER STAD BREDA

van den 28 Mei 1830.

	Gl.	Ct.
Het Nederl. Mudde Tarwe,	f 7,	59
Het dito dito Rogge,	— 4,	28
Het dito dito Boekweit,	— 4,	16
Een groot Tarwe-brood, van 3 pond Nederl.	— 0,	13
Een licht Tarwe-brood, van 3 pond Nederl.	— 0,	20½
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	— 0,	26
Een Nederl. pond Tarwen-Meel,	— 0,	26
Een dito pond Boekweit-Meel,	— 0,	19
Een dito pond Boter	— 0,	65

ADVERTENTIEN.

Heden overleed alhier in den bloei zijns leeftijds van juist 20 jaren, mijn geliefde jongste zoon

PIETER JOSEPH JACOBUS, in leven Student aan de Hooge School te Utrecht. Langdurig was zijn lijden, maar kalm, en zoo ik vertrouwe, zaligmakend overwonnen de eeuwigheid. De hoop des wederziens zal ons diepgetroffen doen berusten in de wijsheid des Heeren te vereeren, hoe gevoelig deze nieuwe slag ook moge treffen.

Breda 1 Junij 1830.

CORNELIA KEMPENAERS,
Weduwe HERMANUS [illegible]TES.

Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene, zal er geen uiterlijke rouw gedragen worden.

ANTWERPSCH ALGEMEEN [illegible] ENTREPÔT.

Openbare Aanbesteding der Timmerwerken en Leverantien behoorende tot den Bouw van [illegible] Loodsen, welke het [illegible] Handels-Entrepôt zullen vormen.

[illegible] LANGKLIJK BERICHT.

Woensdag, 9 Junij toekomende, zal, precies ten uure des middags, in het Lokaal van het Gouvernement der Stede, door den Gouverneur der Provincie of een der Leden van de Gedeputeerde Staten, daartoe gedelegeerd, in het bijwezen van twee Leden der Entrepots-Kommissie, in het openbaar worden overgegaan tot de belangrijke Aanbesteding der aan het Noord dezer vermelde Magazijnen, en verkleinde [illegible] te vervaardigde [illegible] en [illegible] timmeringen, alle welke [illegible] van nu af tot [illegible] Aanbesteding toe, ter inzage [illegible] gedurende bij de Bureaux van het Provinciaal Bestuur [illegible] Afdeeling), zullen [illegible]

Antwerpen, den 14 Mei 1830.

De Commissie belast met [illegible] van het Antwerpsch Algemeen Handels-Entrepôt,

De Gouverneur der Provincie, Voorzitter,
DER FORST [illegible]

Ter Ordonnantie van de Secretaris,
[illegible]

BEKENDMAKING.

De DIRECTEUR DER BANK VAN LEENING te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleenbank, op Woensdag en Donderdag den 16 en 17 Junij aanstaande, aanvangende des morgens ten tien, en des namiddags ten twee ure, aan het lokaal der Bank, in het openbaar doen verkoopen de verstane panden, van de maanden Januarij, Februarij en Maart 1829; zullende de goederen, daags te voren, te rekenen van dezelfde uren, aldaar voor het publiek ter bezigting worden voorhanden gelegd. Met waarschuwing aan de daarbij belanghebbenden, om, ingeval zij hunne panden, welke in deze verkooping zouden moeten worden begrepen, alsnog willen losser, of daarvan de interessen aan te zuiveren, zulks alsdan te doen vóór of uiterlijk op Dingsdag den 8 Junij 1830 te voren, als kunnende dit van de als verkoopbaar vervallen panden, na dien dag, geene plaats meer hebben, terwijl voorts, op Maandag en Dingsdag, den 7 en 8 Junij, geene buiten de verkooping vallende panden zullen kunnen gelost worden.

Alle beleggers of andere wettige houders der beleeningbriefjes, tevens herinnerd aan art 65 van het reglement voor het bestuur der Beleenbank, waarbij is bepaald, dat de zuivere opbrengst der verkooping, na aftrek van het verschot, door de Bank gedaan, en der interessen van dien, ter hunner beschikking blijft gedurende *twintig maanden*, te rekenen van den dag van verkoop, en de meerdere opbrengst, na verloop van dien tijd, vervalt ten voordeele der Bank, en dat alzoo op de uitkeering niet langer aanspraak kan gemaakt worden.

Breda, den 29 Mei 1830.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

---

† † † Alzoo *Antonius Jansen*, zonder beroep, zoon van wijlen *Peter* en van *Jacomina Scheerders*, gewoond hebbende, en, op den 30sten Maart ll., overleden te *Baarle Nassau*, Arrondissement van *Breda*, bij dezelfs testament, gepasseerd voor den Notaris C. HENDRICKX en getuigen, te *Baarle-Nassau* voornoemd, tot zijne erfgenamen heeft benoemd, voor de eene helft: 1°. de wettige descendenten van *Van Jansen*; 2°. de wettige descendenten van *Joost Jansen*; 3°. de wettige descendenten van *Reinhelt Jansen*, zijnde geweest twee broeders en eene zuster van des overleden Vader, en, voor de wederhelft: 1°. de wettige descendenten van *Anna Maria Scheerders*; 2°. de wettige descendenten van *Jacobus Scheerders*, zijnde geweest twee zusters van diens overledene Moeder, welke laatste meer gewoond hebben te *Oosthoven* onder *Turnhout*, alles staaks gewijze en bij representatie.

Zoo worden alle diegenen, welke aanspraak vermeenen te hebben op die nalatenschap, mits deze opgeroepen, om, onder productie van de noodige bewijzen, zich te dien einde te addresseren aan den ondergeteekende Notaris, en wel vóór den eersten Julij eerstkomenden, na welken tijd, er over die successie zal worden gedisponeerd zoo als in regten bevonden zal worden te behooren. Brieven franco.

Baarle-Nassau, den 20sten Mei 1830.

HENDRICKX.

[illegible] met ten spoedigste *EEN HUIS*, geschikt [illegible] voorzien van ten minste twee Bekamers, en verder behoorlijke gemakken.

Opgave bij de Uitgevers dezer.

BELANGRIJK BERICHT.

Gebr. GEELEN van *Verviers*, voorheen A. PANIS & Comp.

Wij hebben de eer, het Publiek kennis te geven, dat wij in deze Stad zijn aangekomen met een zeer fraai en groot assortiment LAKENS, PERUVIENNES, ZEPHIERS, CIRCASSIENNES en CASIMIREN, waaronder de laatste aangekomene mode-kleuren, en welke meest alle met glans gekroonlijnd of gedecarteerd zijn. Ook zijn wij goed voorzien in [illegible] GEELEN, blouses à la grecque, in verschillende kleuren en grootte, alsmede mode piques VESTEN. De kennis die wij in de fabrieque van Laken gekregen hebben, stelt ons in de gelegenheid om alles, wat ten aanzien van keus, goede kwaliteit en matigheid van prijzen, met mogelijkheid kan verlangd worden, aan onze geëerde begunstigers te kunnen aanbieden. En, ter overtuiging onzer prompte en goedkoope handelwijs, strekt, dat wij die goederen, welke men bij ons zal gelieven te koopen, en bij derzelver nadere bezigtiging, niet volkomen naar genoegen mogten bevonden worden, door ons voor derzelver koopprijs zullen terug genomen worden.

Hiaarboven gewaarborgen wij ende tegen alle misleiding, zoowel ten aanzien der goedkoope prijzen, beste kleuren als bijzonder deugdzame kwaliteiten, welke wij hiertoe hebben doen vervaardigen, ten einde ons hoe meer het vertrouwen onzer veelvuldige geëerde begunstigers waardig te maken.

Zijn uitgepakt op de markt, en staan met hun kraam tegenover Vermeulen, No. 5.

---

†† De ondergeteekende verwittigt bij deze zijne geëerde begunstigers, dat hij alhier op de *Bredasche* kermis is geëtaleerd met een schoon assortiment PORCELEINEN en MEERSCHUIMEN PIJPEN en [illegible]REN, etc. etc. Staat met zijn kraam tegen over de Brugstraat. Beveelt zich in ieders gunst.

A. M. G. VAN DER MEULEN,
Muziek-Instrumentmaker van 's Bosch.

C. H BAHRE,
VAN DORDRECHT,

Maakt door deze aan het geëerd Bredasche publiek bekend, dat hij met zijne welgesorteerde Kraam van BEDDEN en DEKENS staat tegen over het Stadhuis.

J. C. CAIRE,

Koopman in VERVIERSCHE LAKENS, heeft de eer het geëerd publiek te berigten, dat hij hier van het fabriek is aangekomen, met een schoon assortiment NIEUWE LAKENS, tegen een zeer gematigde [illegible] staat met zijn kraam tegen over de Weeshuis.

PINKHOF.

Geexamineerd TANDMEESTER alleen van de Provincie Noord-Braband;

wonende te 's Hertogenbosch.

Berigt het geacht publiek dat hij gedurende de Kermis alhier is te spreeken of te ontbieden, ten einde over alle gebreken der MOND met hem te consulteren.

Zijne gevestigde roem in bovengemeld vak, maakt het hem overbodig hierbij iets meer te voegen, dan de goedgunstige aanbeveling bij allen, die gaarne spoedig en minkostbaar van PIJNEN of andere KWALEN der MOND verlost zijn.

GROOTE KONINKLIJKE MENAGERIE

van A. VAN DER HAAREN [illegible]

De ondergeteekende, voordeelig [illegible] als kunstrijder, onder den naam van [illegible] naar, heeft de eer de Ingezetenen te berigten, dat hij alhier is aangekomen met een groote en uitmuntende verzameling VIERVOETIGE en andere DIEREN. Met de grootste moeite heeft hij dezelve bekomen uit de Britsche Menagerie genaamd TAOUR te Londen, van Z. M. den Koning van [illegible], zijnde van onderscheiden andere Liefhebbers.

Bovengemelden moeten voornamelijk [illegible] maken: 1°. op de Twee uitmuntende [illegible] TIJGERS van Bengalen. Deze Tijgers zijn de eenigste in deze Landen, welke zich te zamen in een hok bevinden.

2°. Op twee Uitmuntendee PANTERS.

3°. Op twee OOSTINDISCHE LUIPAARDEN, (van beide geslachten.)

4°. Op een fraaije gestreepte en gevlakte TIJGER-KAT, houdende van Surinamen.

5°. Op twee heerlijke gestreepte HIJENA'S. In de [illegible] historie bekend als de kwaadaardigste en onteerbaarste [illegible] viervoetige dieren; evenwel heeft den eigenaar deze [illegible] verre tam gemaakt dat er dagelijks een [illegible] gevaar, in het hok gaat.

Het zal het [illegible] van Liefhebbers [illegible] VOGELEN de beesten bezigtigen, waarom zij [illegible] van een talrijk bezoek verzekerd houden en zich bij voorbaat in de genegene attentie minzaam aanbevelen.

Hunne Tent is geplaatst op het Kasteelplein. De voedering geschiedt des avonds om 8 uren.

TOONEEL BERIGT.

De Nieuwe Nederduitsche Tooneellisten, onder de directie van de heer XIMENES, [illegible] eerste bezoek der gehuchte KONINGMEIER, [illegible] den 11 Mei ll. zullen de eer hebben alhier te vertoonen:

Op Donderdag, den 10den Junij, bij opening van het Tooneel,

LIEFDE WEEN.

Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Iffland*.

en na hetzelve:

DE TWEE BRIEFJES; vrolijk Blijspel.

Beide op het uitmuntents versierd met costumes, [illegible] benoodigheden.

De Prijzen der plaatsen zijn: Eerste Rang f 1, [illegible] Rang 60 cents, Derde Rang 40 cents.

De aanvang is precies ten 6 uren.

Tot het bespreken der plaatsen kan men addresseren in den Schouwburg op den speeldag van 11 uren [illegible] en 's namiddags van 3 tot 4 ure, mits betalende [illegible] voor redene [illegible]